Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

Критичне та креативне мислення
Освітньо-наукова програма «Філософія»
2025-2026 н.р., 5 семестр
денна форма навчання

Галузь знань *03 «Гуманітарні науки»*
Спеціальність *033 «Філософія»,*
Освітній рівень *третій (аспірантський)*

Назва кафедри та викладач / викладачі	*Кафедра філософії* *Викладач: Глушко Тетяна Петрівна* *Інформація про викладача на сайті факультету: https://kf.ffs.udu.edu.ua/index.php/vykladachi* *E-mail: t.p.hlushko@udu.edu.ua*	
I. Основна мета/цілі навчання	*вдосконалення культури логічного та креативного мислення, формування вмінь аналітичної та критичної роботи з інформацією та чіткого уявлення про основні стратегії та технології критичного та креативного мислення, що забезпечить набуття практичних навичок та вмінь успішної комунікації.*	
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	*Навчальна дисципліна вибіркова* *Цикл дисциплін за вибором аспіранта*	
III. Обсяг навчальної дисципліни	*Кількість кредитів*	*4*
	Загальна кількість годин	*120*
	Лекційні заняття	*20*
	Семінарські/практичні заняття	*34*
	Самостійна робота	*66*
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	***Змістовий тематичний модуль 1*** ***Логічні засади критичного та креативного мислення*** *Тема 1 : Поняття критичного та креативного мислення.* *Тема 2 : Мислення і мова. Логічні помилки.*	

Тема 3 : Поняття, форма та структура аргументації та критики.
Тема 4 : Мистецтво полеміки. Правила та помилки в суперечці та критиці.
Тема 5 : Прийоми впливу в суперечці та критиці.
Тема 6 : Медіаграмотність та пропаганда в контексті критичного мислення.
Змістовий тематичний модуль 2
Евристичні засади критичного та креативного мислення
Тема 1 : Креативний процес. Основні принципи креативності.
Тема 2 : Критичне та креативне мислення у індивідуальному та колективному розв'язанні проблем.
Тема 3 : Генерування ідей та методи креативності.
Тема 4 : Технології для генерації командних ідей та вирішення проблем.
Тема 5 : Візуалізація та презентація ідей.
Детальні теми лекційних, практичних/семінарських занять, питання до заліку/іспиту, теми і завдання для самостійної роботи та інше містяться на курсі у Moodle: https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=8414

V. Результати навчання

РН4. *Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів.*
РН6. *Глибоко розуміти загальні принципи та методи філософських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері філософії та у викладацькій практиці.*

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

Поточний контроль	*опитування (усні), доповіді (презентації), тестова модульна контрольна робота*
Підсумковий контроль	*залік у 6 семестрі*

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Якщо навчальна дисципліна завершується екзаменом, максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру, 60. Максимальна кількість балів за екзамен – 40. Разом – 100 балів.

*До початку залікової сесії екзаменаційної сесії (якщо вивчення навчальної дисципліни завершується екзаменом) здобувач повинен набрати мінімум **35 балів**. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право складати залік чи екзамен. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він проходить ці навчальні дисципліни повторно на платній основі.*

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 5-ти академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Якщо здобувач не погоджується з оцінкою підсумкової атестації, він може в день оголошення результатів подати в деканат апеляційну заяву. Наступного дня проводиться засідання апеляційної комісії. За письмового екзамена повторне

	опитування не проводиться. За усного комісія надає здобувачеві право продемонструвати свої знання. Про порядок складання екзаменів, перескладання і оскарження результатів див. Положення про організацію освітнього процесу. ***Критерії оцінювання*** ***Під час усних відповідей:*** *• повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість, емоційність та аргументованість; • використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.* ***Під час виконання письмових завдань:*** *• повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).* ***Рівень відповідності критеріям*** ***Творчий рівень (90 – 100 балів).*** *Здобувач виконав програму навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.* ***Високий рівень (80 – 89 балів).*** *Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.* ***Достатній рівень (70 – 79 балів).*** *Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.* ***Задовільний рівень (65 – 69 балів).*** *Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.* ***Низький рівень (60 – 64 балів).*** *Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.* ***Незадовільний рівень:*** ***35 – 59 балів з можливістю повторного складання.*** *Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;* ***0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.*** *Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.*
VII. Політика курсу	*Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри: щосереди після четвертої пари. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.* *Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доскладання й перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може буде знижена.* *Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:* *1) опитування (усне) – 5 балів;* *2) доповіді – 4 бали;*

	3) тестова модульна контрольна робота – 15 балів.
VIII. Основні інформаційні ресурси	*Основна інформація з навчальної дисципліни викладена на освітній платформі Moodle: https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=8414* *Ганаба С. О. (2021). Стратегії розвитку критичного та креативного мислення : навчальний посібник. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ. 128 с. Конверський А. Є. (2020). Критичне мислення : підручник. Київ : Центр учбової літератури. 370 с. Місечко О. Є., Литньова Т. В. (2022). Від критичного мислення – до креативності: кроки до розуміння. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки, (109), 5–15. https://doi.org/10.35433/pedagogy.2(109).2022.5-15. Волкова С. Г., Тулякова К. Р., Мелешко І. В. (2023). Критичне та креативне мислення як рушійна сила для створення майбутнього успішного спеціаліста. Інноваційна педагогіка, 56(1), 154–156. https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/56.1.32. Dwyer, C. P., Campbell, D., & Seery, N. (2025). An evaluation of the relationship between critical thinking and creative thinking: Complementary metacognitive processes or strange bedfellows? Journal of Intelligence, 13(2), 23. https://doi.org/10.3390/jintelligence13020023. McCuen, R. H. (2023). Critical thinking, idea innovation, and creativity. CRC Press.*
	Обговорено та затверджено на засіданні кафедри філософії__протокол №_2_ від _8 вересня 2025 року__